

Miura Sion

三浦 しをん Miura Shion (1976–)

Fittler Áron

A lélektisztító vízözön és az elmúlás cseresznyeszirmai

(Miura Sion világa)

<http://ujnautilus.info/fittler-aron-a-lelektisztito-vizozon-es-az-elmulas-cseresznyeszirmai-miura-sion-vilaga>

Amikor Kavabata Jaszunarit (1899–1972) *Hóország* című regényéért 1943-ban Nobel-díjjal jutalmazták, a Nobel-bizottság azzal indokolta döntését, hogy az író műveiben visszatért a japán írói hagyományokhoz, és ezáltal egy ezer éves örökséget elevenített fel. A XXI. századi japán irodalomban ugyanennek a hagyománynak a folytatója a fiatal katolikus író, Miura Sion (1976–).

Az ezredforduló óta folyamatosan jelennek meg regényei és esszékötetei, amelyekkel különös népszerűségre tett szert napjainkban, olyannyira, hogy 2006-ban munkásságáért Naoki-díjjal[1] jutalmazták.

De mi okozhatja ma egy igényes szépíró ilyen mértékű sikerét? A válasz minden bizonnyal az író által ábrázolt problémák aktuális voltának, a rendkívüli stílusnak és a virtuóz narratív megoldások alkalmazásának együtthatásában keresendő. A mai japán társadalom szinte minden problémáját lélektani hitelességgel elemző regényei Miurát ez által kétségtelenül korunk más jelentős japán íróival, például Murakami Harukival és Josimoto Bananával teszik egyenrangúvá.

2000-ben megjelent első regényében, amelynek főhőse egy pályakezdő képregényíró, azt a mindennapos küzdelmet mutatja be, amely a japánok életének igen nagy részét foglalja el, vagyis a munka világában való helytállás embert próbáló harcát.

Elbeszéléstechnika és problémafelvetés szempontjából is kiemelkedő két regénye: a 2002-ben megjelent *Titkok kertje* (*Shion no shiori* しをんのしおり) című ifjúsági regény és két évvel később napvilágot látott műve, *Akiről mesélni kezdtem* (*Watashi ga katari hajimeta kare wa* 私が語りはじめた彼は).

Adott egy katolikus leányiskola Jokohama környékén. A *Titkok kertje* hősei, a három középiskolás lány számára meghatározó lesz ez a milió személyiségük kibontakozásában, a fókuszban mégis a tizenéves lányok – Igarasi Najuta, Nakatani Szui és Bója Tosiko – külvilághoz való viszonya – elsősorban férfiakkal szembeni kiszolgáltatottságuk –, illetve a felnőtté válás lépcsőfokai állnak. A regény három részének elbeszélője a három lány, így biztosítva a különböző nézőpontok érvényesítését környezetükhöz és egymáshoz való viszonyuk értékelésében. Az író kitűnően érzékelteti a serdülő lányok élnék fantáziavilágát, valamint élő és élettelen környezetük iránt mutatott fokozott érdeklődésüket. *A vízözön után* című első rész Igarasi Najuta története, amelynek központi problémája a fiatal lány tisztulási szertartása. Ennek alapja pedig a bibliai vízözön, Najuta ugyanis így akarja megtisztítani lelkét azoktól a hatásoktól és rendellenességektől, amelyeket életében addig elszenvedett. Abban biztos volt, hogy a vízözönnek mindent el kell söpörnie, ami kisgyermekkorának azon napja után történt, amikor szexuális zaklatás érte. Az azonban sokkal nagyobb fejtörést okoz neki, kit, illetve mit vegyen be maga mellé az új Noé bárkájába, mely személyek és mely érzések, eszmék maradjanak meg újra kezdett élete számára. Két barátnője közül a számára kedvesebbiket, Szuit talán érdemesnek tartja erre, ugyanakkor a Krisztus által hirdetett reményben az őt ért megpróbáltatások (többek között az említett gyerekkori trauma, anyja halála) következtében már nem hisz, ahogyan a békét hozó olajágban sem, így ezeket az összes többi zavaró tényezővel együtt elsodortatná, s önerőből kezdene új életet. Tekinthejtük ezt kamaszkori dacnak vagy kiábrándultságnak, Najuta lelki vívódásairól azonban senki, még két legjobb barátnője sem tud, s amikor a lány több hétre bezárkózik otthonába és még az iskolából is hiányzik, csak találgatják, mi lehet ennek oka. Ezt a mozzanatot azonban már Bója Tosiko szemével láttatja az író. Tosiko titkos szerelmi viszonyt folytat egyik tanárával, ám amikor ez kitudódik, véget kell vetniük a kapcsolatnak. A tanár ugyanis egy fenyegető levelet kap, amelyből kiderül, valaki tud kapcsolatukról. A levelet feltehetően Szui írta, nyilván barátnője védelmében, Tosiko esetében azonban ez éppen ellenkező hatást vált ki, szegényében elmenekül az emberek elől: a Csiba megyei Kjúdzsúkjúrihama tengerpartra indul, s nem látják többé. A regény legintellektuálisabb alakja Nakatani Szui, akit Tosiko is úgy jellemzett, mint egy kivételes, felnőttesen viselkedő fiatal lányt, aki fokozott távolságtartással viseltetik környezete iránt. Neki is megvan azonban a titka, egy meg nem született fiútestvér „személyében”.

Aziről mesélni kezdtem bonyolult lélektani regény, amely lazán kapcsolódó fejezetekből áll, és a modern japán társadalom, valamint az egyetemes emberi természet valamennyi problémáját felvonultatja. Miura ezen szövegében is különböző elbeszélőkkel mondatja el a hat fejezet eseményeit, a narrátorok – akik minden esetben férfiak – azonban mind valamilyen kapcsolatban állnak a központi figurával, a nőügyeiről elhíresült történelemprofesszorral, Muragava Tóruval. A férfi így szintén különböző nézőpontokból kerül górcső alá, ám az apró mozaikokból így sem derül fény minden őt övező titokra, talán ezzel is érzékeltetve, mennyire nehéz megfejteni egy ember személyiségének minden apró részletét. Az elbeszélők, illetve az általuk bemutatott személyek valamilyen módon szenvedőalanyai Muragava tetteinek. Megjelenik a regény

lapjain a megcsalt feleség, a Muragava miatt megcsalt családapa, Muragava fia, akit apja kamaszkorában hagyott el, Muragava mostohalánya és vér szerinti lánya.

Az első fejezet – ahogyan a későbbiek közül valamennyi – az igazságkeresésről szól. Ki írta azt a fenyegető-figyelmeztető levelet, amelyben leleplezik a professzor egyik szerelmi viszonyát, s mi igaz az abban foglaltakból. Miszaki, Muragava volt hallgatója meglátogatja tanára feleségét, hogy együtt derítsék ki a levélíró kilétét, s megvitassák a további teendőket. A szöveg hangsúlyozza a japán nők sok tekintetben máig kiszolgáltatott helyzetét. Muragava felesége alaposan megfigyeli férjét, s pontosan tud annak kicsapongásairól, mégsem szólhat ellene semmit.

Hasonlóan általános társadalmi kérdést feszeget az író, amikor a családok látszólagos boldogsága, látszatképe mögött rejlő elfojtott konfliktusokat mutatja be. A japán ember ugyanis igyekszik minél inkább eltakarni a külvilág elől saját személyes problémáit. Az egyetemista Sibuja Sunszuke részletesen megfigyeli a szemközti lakásban lakó, elsőéves Muragava Ajakót, a professzor mostohalányát. Befelé és kifelé mutatott életének kettőssége így nyilvánvalóvá válik, ennek megnyilvánulása pedig a lány öltözéke: amíg az emberek között mindig színes ruhákban jelenik meg, addig otthon csupa feketét visel. Muragava Ajako egy Sibujával való beszélgetés alkalmával utal a családjában húzódó feszültségekre, és arra, hogy anyja annyira nem bízik mostohaapjában, hogy mindenhová vele utazik. A lány azonban képtelen feldolgozni a belső konfliktust, s egy kamakurai nyári tábor alkalmával a tengerbe öli magát. A következő részben Muragava Ajako rejtélyes halálának körülményeit igyekszik kideríteni Muragava első házasságából született lánya, Hotaru és vőlegénye.

A reggeltől estig dolgozó, ezáltal családjától távol maradó férj is megjelenik a műben. A második fejezet narrátora ugyanis ennek következtében lesz kárvallottja Muragava nőcsábász tevékenységének, mivel távolléte alkalmat ad az akkor éppen háziasszonyok oktatását végző tanárnak, hogy elcsábítsa feleségét. Az utolsó fejezetben újra elbeszélővé előlépő Miszaki házassága sem tökéletes, hiszen feleségével hosszú évtizedek alatt sem születhetett gyerekük. Az asszony ezért saját magát hibáztatja, lelkiismeret-furdalás gyötri, amiért képtelen megfelelni női kötelezettségeinek. Ők ugyancsak próbálják fenntartani a boldogság látszatát a társadalom felé, s még a gyerek hiányát is igyekeznek kompenzálni: gyakran vendégeskedik náluk egy gyermekkorában elveszett, és néhány napra idegen asszonyhoz került középiskolás fiú.

Végül fontos megemlíteni, hogy Miura Sion többek között ebben a regényében is megjeleníti a természeti katasztrófák általi örökös félelemben élő japánok képzetvilágát. Muragava fia, Johito világvégeként élte meg azt a napot, amikor apja elhagyta őt, Hotarut és anyját, s attól kezdve újra és újra megjelent előtte egy apokaliptikus látomás.

Külön ki kell emelni az író lírai, minden apró részletet érzékletesen bemutató stílusára, amely a kezdetektől fogva sajátos vonása a japán irodalomnak. A klasszikus japán költészetből ismert motívumok főként természeti képekből építkeznek, és sajátos szimbólumrendszert alkotnak a japán köztudatban. Ennek egyik közismert eleme a cseresznyevirág, amely Miura Sion *Akiról mesélni kezdtem* című szövegében a második fejezet vezérmotívuma. Az elbeszélő kertjében lévő, ám útépités miatt kivágásra ítélt cseresznyefa lehulló szirmai most, a XXI. században is a boldogság és a szépség mulandóságát, a folyamatos változást szimbolizálják. *„Egy esős vasárnapon a cseresznyeszirmok egyenként peregtek az ágakról, mintha valami*

elviselhetetlenül rájuk nehezede. Abban a pillanatban, amikor a szél szárnyára kelnek, megfedkeznek a súlyról, ami őket nyomja, s apró remegésekkel tarkított körkörös pályát írnak le, ahogy a föld felé igyekeznek.”[2] Ilyen érzékletesen jelenít meg az író egy apró mozzanatot, különleges atmoszférát teremtve ezzel. A regény első fejezetének vezérmotívuma a kristály, amely a társadalom bonyolult, játszmákkal és veszélyekkel teli sötét erdejéből való szabadulást jelképezi. „*Ő most egymagában sétál a széles pusztaságban* – mondja a narrátor Muragava második feleségéről – *Tudatában annak, hogy lába elé egy-két összeszáradt holttest gurul. Lelkében mégis a világ legcsúnyább, de leggyönyörűbb kristályával.*” A *Titkok kertjének* zárójelenetében az utolsó rész elbeszélője, Nakatani Szui hosszasan elnézi az ereszcatornából esővízzel együtt kifolyó kaméliaszirmokat, s megilletődve gondol arra, hogy a világ első szülésének szemtanúja volt ez által. Az *Akiről mesélni kezdtem* pedig a behavazott Nyugat-Japán egyik buddhista temetőjében ér véget, ahol utolsó felesége örök nyugalomra helyezi Muragava professzor hamvait, amellyel együtt a földre száll a férfit övező titok: kit szeretett igazán életében, szeretett-e egyáltalán valakit. Idézhetnénk még az utolsó fejezet címének – *Hazaút* kettős szimbolikáját, vagyis az utat eltévesztő, ezáltal hazatalálni képtelen öregemberek konkrét problémáját, illetve a lélek halál utáni megnyugvásának, „hazatalálásának” mozzanatát...

[1] Az egyik legjelentősebb japán irodalmi díj, Naoki Szandzsúgo író tiszteletére alapították 1935-ben.

[2] A művekből vett idézetek Fittler Áron fordításai.

Miura Sion: Virágok

Hana はな

2005

Fittler Áron fordítása

<http://ujnautilus.info/miura-sion-viragok-fittler>

A majomférj

Történt egyszer, hogy egy parasztember nem tudott aratni az aszály miatt, ám egy majom ekkor megsegítette: esőt hozott a földjére. Hálaképpen az ember három lánya közül a legkisebbet a majomhoz adta feleségül.

Egy napon, amikor a lány hazalátogatott szüleihez, rizssiüteményt készítettett a majommal, mondván, apjának viszik ajándékba. A rizssiüteményes mozsarat aztán a majom hátára adta. Útközben a lány meglátott a folyóparton egy gyönyörű virágzó cseresznyefát. – Olyan szépek ezek a virágok! Szeretném megmutatni apámnak is – mondta a majomnak. – Na, majd én szedek belőle – válaszolt az. Azzal a majom, hátán a rizssiüteményes mozsárral, felmászott a cseresznyefára. A vékony ág letört a mozsár súlya alatt, a majom pedig a folyóba esett. Miközben sodorta az ár, egy verset költött, amely erről szólt: – Az életem nem sajnálom, inkább az szomorít el, ha arra gondolok, mennyire megsiratsz majd. A lány meredten bámulta a hullámokon sodródó majmot. Aztán egymaga hazament, és boldogan élt.

Miért is mentem én hozzá egy ilyen férfihoz? Néha elgondolkozom rajta.

Te persze nevensz, hogy mekkora luxus. Képzeld csak el! Egy kis szobában, kettesben egy majomképű férfival, az ablakból pedig mi látszik? Csak a koromsötétség. A majom egy ideig beszél a laboratóriumban aznap történekről, aztán tétovázva megkérdezi: – Ne menjünk lassan aludni? – Eláll tőle az ember lélegzete.

A majom nagyjából rászédett engem.

Éjfélkor beállít a lakásomba. – Ezeket a virágokat neked hoztam – azt mondja. A kezében egy nagy csokor világoskék lilium volt.

– Saját fejlesztés. Nemsokára kész lesz a szilvavirág illatú cseresznyevirág is. Ha kinyílnak, te leszel az első, akinek hozok belőle.

Átvettem tőle a liliumokat. A virágporuk aranyszínű volt, a szirmaik pedig vékonyak és áttetszőek, mint a celofán.

A majom taxival száguldott idáig, hogy átadja nekem az épp elkészült virágokat. A haja ragacsos volt, még a szemüvege is bepárasodott a zsírtól, a lábára bolyhos zoknit és bioszandált vett. Mégiscsak túl hideg fogadtatás lenne, ha mindössze annyit mondanék: Köszönöm! Viszlát! – és rácsuknám az ajtót – gondoltam. Megmutattam a jószívű énem, és bizony ez volt az első lépés a tévedés útján.

– Iszol egy teát? – kérdeztem, a *majom* pedig nagyon örült, kivörösödött arccal bólintott. Aztán kicsattanó jókedvvel leült a nappaliban az asztalhoz, de láttam, hogy amerre járt, gőzölgő lábnyomok keletkeztek a padlón. Borzalmasan zsíros, vagy inkább füledt...? Mindenesetre a *majom* lába szinte olyan volt, mint valami halálos fegyver.

– Mi lenne, ha lezuhanyoznál? – javasoltam tehát. Nem akartam ezzel semmi különösebbet mondani, csak hát nem akartam egy mocskos férfit éjjelkor vendégül látni.

Még váltóruhát is adtam a *majom*nak. – Tessék! Itt van ez. Aszadáé, de sajnós nincs más – mondtam. A *majom* olyan lett, mint egy olívaolajtól csöpögő paradicsom, bizonytalan léptekkel eltűnt a fürdőszobában.

Nem, nem volt ebben semmi kegyetlenség vagy ilyesmi. Hiszen a *majom* volt az, aki – bár nem kértem erre – folyton nyüzsgött körülöttem még az után is, hogy Aszadával szakítottunk. A barátja volt szerelmétől általában el szokott távolodni az ember, nem? Szerintem épp ezért tisztáznia kellene, miért lóg mégis folyton a nyakamon.

– Nem is érzek irántad semmit, és különben is, még el sem felejtettem Aszadát – mondtam neki.

Nem tudom, a *majom* megértette-e, amit mondani akartam. Mindenesetre egy kicsit tisztábban jött ki a fürdőszobából. Aszada inge nagy volt rá, így már szinte túlságosan is szájalomra méltó volt a látványa.

Ezalatt vizet forraltam, és elkészítettem a kávé, aztán beletettem a liliomokat egy lábmosó lavórba. Nem tudtam jobbat kitalálni! Hisz nem volt otthon akkora váza, amibe beleférnének.

A *majom* akkor sem tűnt különösebben elégedetlennek, amikor a konyha padlóján meglátta a liliomokat a lavórban. Megint leült a nappaliban, és elkezdte szürcsölni a kávé. „Most már igazán hazamehetnél” – gondoltam, és leültem vele szemben.

Egyikünknek sem igazán volt beszélőnivalója a másikkal, meg se szólaltunk egész idő alatt, de aztán a *majom* egyszer csak felemelte fejét, és rám nézett.

– Amit most mondani fogok, arra válaszolj egy „üüm”-mel!

– Nem! – mondtam.

– Akkor is megkérlek rá. Barátok vagyunk, nem?

– Mióta vagyunk mi barátok? Te csak a volt párom barátja vagy, semmi több. Számomra nagyon-nagyon távoli valaki.

– És miért engedsz be egy ilyen távoli valakit a lakásodba? És még azt is megengeded, hogy lezuhanyozzon? – A *majom* furcsa módon ellentámadásba lendült. – Már korábban is gondoltam rá, de te egy kicsit túl könnyen adod magad, vagy hogy is mondjam... Ezért van az, hogy belesétálsz az ilyen Aszadaféle férfiak csapdájába, aztán meg sírás a vége.

– Fölösleges sajnálnod – szóltam dühösen – Aszadaféle férfiak? Te talán nem annak az Aszadának vagy a barátja? Miket nem beszélsz!

– Én nem vagyok olyan viszonyban Aszadával, hogy szerelmesen suttogjunk, így nem különösebben érdekel, mennyire aljas.

– Én sem suttogtam vele szerelmesen!

– Igen? – kérdezte a *majom* – Még ilyen ridegséget!

Ostobaságnak tartottam megmagyarázni, hogy szerelmes szavak nélkül is nagyon jól megértettük egymást. Inkább elismételtem magamban vagy százszor: „Pusztulj, *majom!*”

– Holnap is dolgozol, ugye? Nem kéne lassan hazamenned?

– Még nem fejeztem be. Azaz, hogy még el se kezdtem.

– Akkor kezd el gyorsan, és rövid legyél!

– Én is ezt szeretném. Ezért mondtam, hogy válaszolj mindenre egy „ühüm”-mel!

Mintha egy hosszú, hófehér kígyó tekergőzne a gyomromban, egyre jobban gyűlt bennem a méreg.

– Ezt az előfeltételt változtasd meg! Így nem fog haladni a beszélgetés, nem gondolod?

– Értettem. Akkor nem is kell mondanod semmit – válaszolta erre a *majom* – Egy szó nélkül gyere hozzám feleségül!

Talán még akkor sem estem volna így kétségbe, ha egy olyan emberrel ennék együtt, akinek a hazájában két emberre három evőpálcika jut. Meg se bírtam szólalni.

– Ho... Ho...?

– Így van. Nem kell mondanod semmit – szólt a *majom* – Az az igazság, hogy már benyújtottam a házassági anyakönyvi kivonatot.

– Azt meg hogyan? – kiáltottam ijedtemben, és teljes erővel az asztalra csaptam – Olyat én ki se töltöttem!

– De hát Aszadának egyszer a kezébe nyomtál egyet, amin kitöltötted a rád vonatkozó részt, nem?

Valóban így volt.

– Ilyet nem szabad csinálni. Legalább akkor visszakérhetted volna tőle, amikor szakítottatok. Amikor Aszada megkérdezte, kell-e, azt mondtam, kell, és ötvenezerért megvettem tőle.

– Ez aljasság!

– Pontosan. Vigyázni kell az ilyen férfiakkal...

– Ezzel most leginkább magadra céloztál.

Mint egy átverés, ugye? Pontosabban maga volt az átverés, hogy mit ne mondjak. Nem megmondtam, hogy rászedett a *majom*?

Kétségbeesetten hangsúlyoztam tehát, hogy ez a házasság érvénytelen. A *majom* viszont folytatta:

– Csakhogy... – mondta, miközben már ki tudja hányadik tasak tejszínt tette a maradék kihűlt kávéjába – attól tartok, az érvénytelenséget elég körülményes lenne bizonyítani. Hogy az anyakönyvi kivonatot te írtad, ahhoz nem fér kétség, arról pedig semmiféle bizonyíték nincs, hogy Aszada és én köztem pénzadás-vétel történt. Úgy gondolom, egyelőre jobb lesz, ha hozzám jössz.

– Egyáltalán nem lesz jó! – majdnem elsírtam magam – Miért kellene hozzád mennem?

A *majom* kiitta posványszínűvé vált kávéját, és fintorgott egyet.

– Nem azt mondtam, hogy egyelőre? Most még nem beszélnek a részletekről, a lényeg, hogy nemsokára áthelyeznek egy kicsit távolabbi helyre. Mindenképp magammal akarlak vinni. Veled szeretnék odamenni.

– Miért?

– Mert szeretlek. Nagyon, kimondhatatlanul.

A *majom* keze, és benne a kávéscsésze, remegett, mint a kocsonya.

– Nekem az a munkám, hogy ritka, szép virágokat fejleszték, de ha te nem lennél, ennek a munkának nincs értelme. A virágok mind-mind neked készülnek.

Nem emlékszem, hogy kértem volna ilyesmit. Csak a *majom* találta ki, hogy mind-mind nekem készül. Nekem ehhez semmi közöm.

A *majom* arckifejezése viszont nagyon komoly volt, és én is gondolkoztam rajta, hogy lassan férjhez kéne már menni, ez viszont Aszadával nem jött össze. Ráadásul a *majom* azt mondta, miután elutazom vele az új munkahelyére, rövidesen elválhatok tőle, ha akarok, tehát úgy voltam vele: hát legyen, így végül hozzámentem.

Ez egy nagyon régi történet.

A *majomtól* kapott liliomokból arany virágpor hullott a konyhapadlóra.

Ahogy te is tudod, a *majom* új munkahelye koránt sincs közel az otthonomhoz.

Óriási volt a környezetváltozás, úgyhogy igazán kétségbeestem.

De hát nem is éltem még soha ennyire zárt térben, egy ilyen hatalmas lakótelepen.

Az ablakból örökké csak a sötétséget látni, azt sem tudja az ember, reggel van-e vagy este. Az előszoba ajtajából pedig rálátni a lakótelep belső kertjére, ahová rengeteg egész évben nyíló cseresznyefát ültettek.

Tulajdonképpen mindet a *majom* ültette. Az illatuk inkább a banánéhoz hasonlít, mint a szilvavirághoz. A lakók körében viszont szerencsére nagyon népszerűek: – Jó, hogy vannak, mert szépek – azt mondják. Én azért egy kicsit félek, ha belegondolok, hogy egész évben éjjel-nappal banánillatú lesz a levegő.

A *majom* mindig fölösleges dolgokat talál ki. Pedig a cseresznyevirág azért volt jó, mert nincs olyan erős illata.

Nem gondolod?

Az általa készített cseresznyefák nem hoznak termést. Itt ugyanis nincsenek madarak, amik megennék. A hulló szirmaik meg elolvadnak a levegőben, mint a tavaszi hó, egy darab sem kerül a földre. Hiszen nincs is itt hely, ahova elássák a hulladékot.

Milyen szerencsétlen virágot készített ez a *majom*!

Hogy felkészüljön a madarak és szabd terület nélküli életre, egyfolytában az ilyen körülmények közt is megélő virágok fejlesztésével volt elfoglalva – azt mondja.

– A mostoha feltételek mellett is természetű rizs és búza létrehozásával régóta foglalkoznak. Viszont szerintem csupán élelemmel, virágok nélkül nem igazán lehet teljes életet élni, nincs igazam? És ebben elértem valamit, hála annak, hogy nem nagyon volt vetélytársam. Ráadásul te is itt vagy velem, úgyhogy most én vagyok a legboldogabb.

– Még ha többé nem is térhetsz haza? És akkor is, ha minden nap el kell viselned a kedvetlen arcom látványát? – kérdeztem tőle, de ő ezen is csak mosolygott.

A *majom* nagyon kedves. Amikor a közös ágyunkban felébredek, és meglátom magam mellett, néha megrémülök, de ezen kívül nincs különösebb bajom vele.

Mielőtt munkába megy, mindig megkérdezi:

– Ma hány körül jöjtek haza?

Ha nem akarok egyedül lenni, vagy sok étel maradt itthon, azt válaszolom:

– Lehetőleg minél hamarabb.

Ha pedig nem szeretném őt látni, azt mondom:

– Ne gyere haza!

Ilyenkor a *majom* bent alszik a munkahelyén, és haza sem jön, míg érte nem megyek.

Amennyire csak lehet, nem szeretne nekem kellemetlenséget okozni – azt mondja.

Ha unatkozom, hétvégén kivisz a kupola széléig. Ott van a *majom* munkahelyéhez tartozó melegház, ahol levegőre csengő hangot adó gyöngyvirágok nyílnak, pöttyös harangvirágok, amikből úgy csöpög a víz, mint valami rossz vízcsapból, de vannak ott ezüstösen csillogó virágú gardéniák is. A melegház levegője pedig tömény és édes, mint egy halom trópusi gyümölcs.

A *majom* havonta egyszer megemlíti:

– Ha rossz velem élned, azonnal szólj!

– És ha azt mondanám, hogy rossz, akkor mit csinálsz?

– Eltűnök a szemed elől.

– Ezt most fenyegetésnek vegyem?

– Nem, szó sincs ilyesmiről. Csak az elhatározásomat mondtam el neked.

Így éljük mindennapjainkat a *majommal*, néha veszekedősen.

Ide figyelj! Nem dicsekedni akarok a házasetünkkel, nehogy azt hidd! Kérlek, hallgass végig! Én kimondhatatlanul félek.

A *majom* azt mondja, szeret.

Ez először semmi más nem volt, mint zaklatás. Aztán így, hogy együtt élünk, idő közben tényleg kialakult némi ragaszkodás a részemről.

De azért mégsem szeretem a *majmot*. Csak annyi, hogy nem akarok egyedül lenni. Egy ilyen helyen, ahol egy szál ismerősöm sincs, nem tudnék egyedül élni. Csakis ezért vagyok együtt a *majommal*.

És ha belegondolunk, igazából még Aszadát sem szerettem különösebben. Most már jól tudom.

Ha a *majom* felém tett önfeláldozását, gondoskodását és irántam való érzéseit nevezzük szeretetnek, akkor én még nem szerettem eddig senkit.

Nem is volt senki, akire úgy gondolok: nem tudnám elhagyni, pedig most nagyon távol vagyok a szülőföldemtől.

Szüleimet, testvéreimet és barátaimat otthagya, nem törődve még a gravitációval sem. A *majom* mindössze a szeretet hajtóerejével mindent megszerzett, amire szüksége volt.

Csakhogy a sors fintora, hogy éppen én vagyok a legüresebb, akire pedig ez a szeretet irányul.

És vajon mi lett a Földdel?

A *majom* saját döntése alapján szállt űrhajóba, hogy elhagyja a Földet, én viszont nem. Csak a *majom* heves érzelmeinek nyomására jöttem vele, és mire észbe kaptam, már itt voltam ezen a távoli helyen.

Félek. Mi lesz, ha a *majom* egyszer csak felébred ebből a vak szerelemből, és észreveszi a bennem tátongó űrt? És ha már kezdettől fogva észrevette, miért suttogja továbbra is folyton, hogy szeret?

A *majom* szerelme megkötöz, mint egy lánc. Megkötöz, és lelogat az elvesztésétől való rettegés szakadéka széléről.

Természetesen beszéltem erről a *majomnak* is. Ő viszont csak nevetett, és azt mondta:

– Már megint túlbonyolítod a dolgokat. Én tényleg szeretlek téged, és ez a saját megelégedésemet is szolgálja. Te is szerethetnél, hogy elégedett legyél. Szerethetsz is, de az sem baj, ha nem szeretsz, csak együtt élsz velem.

A *majom* ujjai ekkor is reszkettek. Remegő kézzel, de úgy, hogy azt én ne vegyem észre, megfogta a poharat, és kiitta a sörét.

Aztán később hazahozta a munkahelyéről ezt a telefonkészüléket.

– Erről közvetlenül tárcsázható az életvezetési tanácsadó robot. Tudod, a környezetváltozás miatt állítólag sokan panaszkodnak stresszre. A szomszéd laborban fejlesztették.

Te tényleg egy robot vagy? Igen? Értem. Csak mert a *majomból* kinézném, hogy valami szerkezettel elváltoztatja a hangját, és lehallgatja a telefonjaimat.

Milyen furcsa dolgokat találnak ki egyesek! Hogy az emberek egy robottal beszéljék meg a problémáikat!

Mindjárt itt az ideje, hogy a *majom* megkérdezze: – Ne menjünk lassan aludni? – Fejezzük is be mára!

Elalvás előtt a *majom* és én jó éjszakát szoktunk kívánni egymásnak. Ilyenkor mindig egy kicsit nyugtalan leszek.

Vajon felébredünk-e másnap? Vajon nem keletkezik-e a kupolán egy lyuk, mi pedig mást-mást álmodva nem szívódunk-e fel külön-külön a világűrben? Ha így történne, többé nem láthatnám a mellettem alvó *majmot*.

Mi az? Miért mondod olyan jókedvűen, hogy ezt nevezik szeretetnek?

Bár... Igaz. Talán úgy van, ahogy mondod. Nevezzük szeretetnek. Ettől én is megkönnyebbülök.

Így biztos végig együtt fogunk maradni. Egy öt kilométer átmérőjű kicsi, nagyon kicsi kupolában, fullasztó virágillatba burkolózva.

Na, majd még hívlak. Ennyit mára. A viszonthallásra!

Miura Sion: Akiről mesélni kezdtem (regényrészlet)

Watashi ga katari hajimeta kare wa

(私が語りはじめた彼は)

2004

Fittler Áron fordítása

<http://ujnautilus.info/miura-sion-akirol-meselni-kezdem>

A kristály

(Részlet az első fejezetből)

A lenyugvó nap ekkorra már bevilágította a nappalit, a folyosóról már belopódzott az este. Összehajtogattam a levelet, és a jegyzetfüzetemmel együtt eltettem az öltönyöm zsebébe, majd összetekertem a nyakkendőmet, és a nadrágom zsebébe gyömöszöltem.

– Elnézést kérek, hogy ilyen sokáig maradtam!

Az asszony enyhén megrázta a fejét, majd megkérdezte:

– Mit fog tenni ezután, Miszaki úr?

Gondolkoztam egy kicsit, de nem jutott eszembe semmi. A tanár úr olyan, mint az a magányos császár, aki nem felejt, és esze ágában sincs megbocsátani, hogy becsapták. Szakítani fogok Kaorival, gondoltam, és beleásom magam a történelmi anyagokba azon az egyetemen, ahonnan már elment a tanár úr, és megsemmisített engem. Nem akartam azokra az örömtől és bánattól is mentes napokra gondolni, amelyek várnak rám.

– Nos, mit kéne vajon tennünk? – mormogtam, majd eszembe jutott valami.

– Ön nem gondolt még rá, hogy bosszút álljon a tanár úron és Tada Harumin?

– Miért?

– Nem bírom elviselni. Most nem érzek semmit, mintha csak egy nagy, hűvös karót döftek volna a szívembe, de kis idő múlva már azt sem fogom tudni, mit csináljak. Önnek nem volt még hasonló érzése?

– Úgy emlékszem, mintha már velem is előfordult volna – válaszolta az asszony, s közben úgy tűnt, magába néz. – Most viszont sajnálom azokat, akik olyanok, mint Muragava és Tada Harumi. Nagyon sajnálom őket, akik naivan hisznek abban, hogy megszerezhetnek valakit úgy, hogy kivetnek magukból valami fontosat.

– Talán nem is nagyon lehet hozzászokni ehhez a fajta észjáráshoz – válaszoltam, és az ajkamba haraptam.

Nevetni próbáltam, de nem sikerült. Sírásra hajló, torz arcot vághattam, magam is megijedtem a gondolattól, és most már tényleg felálltam a kanapéról, majd kimentem a szobából. Az asszony utánam jött, hogy kikísérjen. Mialatt felvettem a cipőmet, ő megállt az ajtóban.

– Miszaki úr! – szólott utánam, de én nem fordultam vissza, úgyhogy úgy tetszett, mintha magában beszélne.

– A karó, amit az ön lelkébe döftek, egyszer felolvad. De a helyén tátongó lyuk örökre megmarad, nem igaz? Tovább fog fájni, és bizonyára lesz majd olyan éjszakája, amikor a lyukon keresztülfújó szél nem

hagyja önt aludni. Én viszont ezt a fajta fájdalmat örökké érezni szeretném. Hiszen ez a bizonyítéka annak, hogy éltem, és élni fogok. Az én fájdalmam csak az enyém. A bennem lévő úr csak az enyém. Végre sikerült megszereznem valamit, amit még senki nem sértett meg.

Szótlatlanul kinyitottam az ajtót. A Nap már lenyugodni készült, ám a hőség még ezekben az órákban is rátapadt a földre. A garázsban egy poros autó állt. Az autó, amellyel a tanár úr olyan gyakran vitte a nőket, és amelynek kilométeróráját ez az asszony – a felesége – minden reggel ellenőrizte. Ennyi maradt a szerelemből: egy többé talán nem is mozduló roncs.

– ... Elnézést kell kérnem öntől. Végül is az események közvetett oka mégiscsak az én telefonhívásom volt, igaz, engem Kaori vezetett félre.

Az asszony nem mondta, hogy megbocsát-e vagy sem, csak szandált húzott, és kikísért a kapuig. Már épp búcsúzni készültem, amikor észrevettem, hogy elmosolyodik.

– Ön elhitte, amit mondtam ma, Miszaki úr?

– Mit jelentsen ez?

Megint rám tört a szédülés. Olyan érzésem támadt, mintha egy pillanatra minden szürke ködbe burkolózott volna körülöttem.

– Talán nem az igazat mondta nekem?

– Én azt mondtam, ami szerintem az igazság. Hisz valóság csak egy van, de igazság bizonyára annyi, ahány ember él a Földön.

Az asszony egyfolytában izgett-mozgott, így nemigen tudtam kivenni alakjának körvonalait. Végül észrevettem, hogy amit hideg, nedves párának hittem, az valójában valami ismeretlen, gyanús füst volt. Ám az asszonyt egy pillanatra sem rettentette el a feltörő hőség, megfoghatatlan anyagával és lelkével úgy állt ott a pokol tüzében, mint valami délibáb.

Álláról, mint az olvadt viasz csöpögött az izzadság, és foltot ejtett a garázs betonján.

– Mit fog tenni ezután, Miszaki úr? – tette fel az előbbi kérdést. Nem tudtam, mit akart hallani. Egy lépést tett hátrafelé, és kilépett a kertből. Kezét a kapura tette, majd mintha próbára akarna tenni, így szólt:

– A levelet én írtam.

Elég szálnalmas képet vághattam.

Ő nevetett, majd rögtön hozzátette:

– Ha ezt mondanám, vagy lenne valaki más, aki szerint nem írhatta más, csak ön, Muragava bizonyára elhinné. Hogy ön, Miszaki úr ebben a hőségben az igazság után járkaljon, sajnos fölösleges. Bárki írta is, Muragavát nem érdekli.

– ... És ha nem is Tada Harumi írta?

Úgy tűnt, az asszony még csak fel sem vette gyengécske ellentámadásomat. Becsukta a kaput, majd rátette a kezét.

– Ha ezek után össze akarná gyűjteni a bizonyítékokat, legyen óvatos, Miszaki úr! Ön túlságosan nyílt lapokkal játszik.

A sodró hőhullám szinte égette a torkomat.

Lehet, hogy mégis ő írta a levelet? És azon a kazettán vajon nem a közös hálósobájában történeteket hallottuk? Akkor úgy gondoltam, a hang hasonlít Tada Harumiéra. Ugyanakkor az is csak egy elhamarkodott ítélet lehetett, amit az váltott ki belőlem, hogy hinni akartam: a levelet Tada Harumi írta.

Összeszedtem minden erőmet, mert majd összerogytam a gyanakvás súlya alatt.

– Azt hiszem, ezután elmegyek Tada Harumihoz. De én az ön feltételezésében hiszek.

– Talán azért, mert önre nézve az a legelőnyösebb?

– Így van. Szeretném, ha a tanár úr elhelyezne az egyetemen maga helyett. Akármi legyen is, ő bizonyára tudja, hogy nem én írtam a levelet, és hogy Tada Harumi azt tervezte ki, számítással szerzi meg a szerelmét. Szeretne valamit üzeni neki?

– Hát... Nem is tudom. Talán azt, hogy ezután ő következik. Hogy biztosan mardossa a féltékenység, amiért azon aggódik, mikor csábítja el tőle a férjemet egy másik nő, de ettől függetlenül jó egészséget kívánok neki.

Ötven-ötven százalék tehát az esély arra, hogy a levelet ez az asszony vagy Tada Harumi írta. Illetve engem is beleértve változatlanul azt mondhatjuk, hogy mindegyikünkre egyharmadnyi gyanú vetődik.

A tanár úr pedig nem hisz a feleségének és nekem. Az a tanár úr igazsága. Én viszont akkor ennek az asszonynak a szavaiban fogok hinni. És az a mi igazságunk. Hogyha ez az asszony valóban felgyújtotta is az erdőt, amikor kilépett onnan, azt nem látta senki. A mi igazunk, azoké, akiket a tanár úr eldobott magától és itt hagyott, ettől még nem változik.

A levelet Tada Harumi írta.

Talán meglátogatom Tada Harumit. Bekopogtatok az ajtaján, kezemben a vádirattal. Vajon mit szól majd hozzá? Elváltozott arcszínnel fog zavarba hozni engem, a követet, vagy világosan elmondja az „igazat”, ahogy ez az asszony tette?

Akármelyik legyen is, nem változtat semmin. Olyan az én mérges fullánkom, akár a skorpióé. Elmegyek, és megölöm vele Tada Harumi szavait. Csak ki kell jelentenem, hogy nincs igaza.

Eltaláltam. Az, hogy Tada Harumihoz küldene, az asszony első és utolsó, nagyon apró ellentámadásának tűnt. Egy sápadt követ váratlan látogatása valószínűleg kellemetlenül fogja érinteni Tada Harumit, aki harsány kacajjal nyugtázza, hogy minden versenytársa fölött győzelmet aratott, és megszerezte a tanár urat.

A felesége egyszerűen csak szívből szerette a tanár urat. Szó sem volt arról, hogy a megcsalásra megcsalással válaszoljon, helyett a saját szívét adta neki. Nem tervezte, hogy piszkos eszközökkel ejtse őt fogságba. Legalábbis ebben szeretnék hinni.

A nő, aki engem elárult, azt mondta, hasonlítok a tanár úrra. Pedig inkább erre az asszonyra hasonlítok. Az mindenesetre közös bennünk, hogy mindketten hittük, a világ bizalomra és szeretetre épül, és hogy őszintén kerestük a tanár úr jóindulatát. Szeretném, ha így lenne.

– Viszontlátásra, asszonyom!

– Nem tudom, találkozunk-e még, de ha igen, akkor már biztos nem leszek „asszonyom”.

– Akkor hát, hogy szólítsam majd?

– A nevemen – Az asszony szeme visszanyerte csendes fényét, amely egy tiszta éjjeli tóra hasonlított – Ha esetleg találkozánk valamikor.

Nem tudtam a nevét, de igent mondtam.

Hátat fordítottam a háznak, és elindultam kifelé a keskeny utcán. Néhány lépés után megfordultam, és láttam, hogy az asszony követ a szemével. Megálltam.

– Még egy utolsó kérdést megenged?

– De sokat kérdez – nevetett. – Persze, mondja csak!

– Ha újjászületne, megint nő szeretne lenni? Vagy ezúttal férfi?

– Nem hiszek a lélekvándorlásban. De... ha mégis lehetséges volna, akkor valami olyan lényé, aminek nincs neme. Olyan élőlényé, ami csak úgy magától osztódik, míg egy napon hirtelen, valami semmiség miatt elpusztul.

Amikor kifordultam a sarkon, még láttam a szemem sarkából, amint az asszony lehajol az előszobában lévő virágokhoz, és leszedi róluk az elszáradt leveleket.

Alkonyodott, ám a buszmegálló felé vezető úton egy lélekkel sem találkoztam. Senki nem volt, aki rohant volna megvenni a vacsorát, vagy aki ide térne haza.

Az utcák elcsendesedtek, az ablakok sötétek voltak, és magukba zárták a megmaradt forróságot.

Elmentem az építkezésig, majd a földbe gyökerezett a lábam. A bíborvörös égbolt alatt több ezer keskeny fekete cölöp sorakozott végelethetetlenül. A nap olvadó piros gömbje épp leszállni készült mögöttük, a sugaraktól megvilágított épülő házak vázai paraszat gyújtottak az oszlopokon, egészen úgy, mintha egy lángoló erdő fái volnának. Mintha már érezném is az égett fa szagát.

Ennek az asszonynak az elmúlt tíz éve kísértetiesen egyforma házakat teremtett itt. A krémszínű külső falak tojáshéjak, melyek az asszony által szült szenvedéseket zárják magukba. A csupasz cölöpök az erdő fái, melyek között az asszony kóvályog. Végül pedig felgyújtja azokat. Eljátszottam egy darabig ezekkel a haszontalan gondolatokkal.

Feltámadt az esti szél, és keresztülfújta az elképzelt erdő fáin.

Az árulásnál is csúnyább, mégis gyönyörűbb dolog, amit az asszony felfedezett a lelkében. Én is kerestem magamban, de nem találtam a leégett, széles pusztaságon a puha rügyet, amely egy ahhoz hasonló tiszta harmatcseppet őriz.

Semmiféle támpontot nem láttam, az irányt és a távolságot is szem elől tévesztettem, csak a sugárút távolról morajló zaját követtem, ahogy folytattam utamat a buszmegálló felé.